

Szezon után

A téma hálás, s alighanem örökzöld, vagy stílusosabban szólva, örök-rozsdabarna: hogyan élnek a „benne-löttek” egy-egy exponált és népszerű idegenforgalmi üdülőhelyen — szezon után. Amikor a sétányokat és szórakozóhelyeket nem lepi el a kikapcsolódást kereső vagy hajszoló vendégereg, amikor a pompázatos szállodákban csak néhány mázólo és takarító lézeng, igyekeztén eltüntetni a nyári vendéginvázio nem kívánatos nyomait; amikor a kirándulóhajókat dokkba vontatva javítják, és a számtalan anziksról ismerős partmenti sétány faóriásai búsan hullajtják lombkoronájukat...

Ezek a képsorok nem egyetlen filmből ismerősek, hanem az utóbbi években látott dokumentumfilmek tucatjából, legyen szó bár az olaszok — Riminiről, a franciák — Cannes-ról, vagy a románok — Maimaiáról szóló, „szezon után” típusú filmjeiről. Függetlenül attól, hogy az alaptéma kissé visszaköszön (néhány éve például az egyik magyar játékfilm is hasonló háttér előtt, egy Balaton melletti falu őszi-téli napjaiban játszotta cselekményét) maga a szituáció nyilván bőségesen tartalmaz érdekes és tanulságos konfliktusokat — ezért is fordul feléje oly gyakran a filmesek érdeklődése —; hiszen óhatatlanul furcsa, ellentmondásokkal terhes és bonyolult min-

den olyan település sorosa, amelyet évente három-négy hónapon át tíz-hússzor annyian laknak, mint az év többi szakában.

Oláh Gábor rendező, Neumann László operatőr és Varga János szerkesztő *Szezon után* címmel sugárzott negyvenperces dokumentumfilmjükben alig jutottak tovább a közismert alaphelyzet felszínénél. (Pedig Oláh Gáborra az utóbbi két-három évben mint a tévé egyik leg-sokoldalúbb dokumentumfilmésére figyelhetünk fel: a *Szombat, 14 óra 10 perc*, a *Társbér-lőnk az ecetfa*, vagy a *Kinek lesz szerencséje* című filmjei biztos szakmai felkészültségről, izlésről, friss szemléletről tanúskodnak.)

Új dokumentumfilmjében megelégedett a legkézenfekvőbb kontraszthatásokkal (nyüzsgő nyári fotók, rikoltó beat-zenével — melankólikus zsánerképek lombohullással); majd szinte találmra ömlesztette képernyőre a legkülönbébb problémákat jelző interjú-betéteket. Szó esett itt rengeteg, önmagában érdekes

és valóságos gondról — hogy a szőlőművelés neheze az öregekre maradjon; hogy bölcsőde és óvoda híján nincs kire hagyni a gyerekeket; hogy valóban aranybánya-e a lángossütőde, s ha nem, akkor miért igen; hogy az ABC-áruházakban gyakorta megkárosítják a vásárlókat az egyetlen nyár folyamán meggazdagodni vágyó ügyeskedők; hogy ki miből és hogyan építet csodavillát a tóparton; s hogy milyen modorban vallanak szerelmét a fiúk a helyét és párját nehezen lelő balatoni széplánynak —; ám minderről csak nagyon felületesen, ezért az impresszionisztikus esetlegességgel sorjázó valóságokból nem kerekedett ki semmiféle tartalmas, összefüggő és célratörő filmi információ.

A *Szezon után* — után végül is pontosan annyit tudunk a Balaton-parti holtszezon lakóinak mindennapjairól, amennyit azelőtt is gyanítottunk: hogy ahol nyáron hússzor annyian élnek, mint télen — ott is bonyolult az élet.

ZSUGÁN ISTVÁN

